

EGYETÉRTÉS

KOSSUTH FERENCZ

EÖTVÖS KÁROLY

SZERKESZTŐSEG: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 768.

KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV. VÁRMEGYE-UTCA 11. Telefon száma 768.

Mai számunk főbb közleményei: Vésérözlök: Politikai mendemondák. Kormányparti remlátások.

grammja, melyvel a Ház elé lép. Nyomban véget vehetne a merész kombinációknak, a kedélyek izgatására irányított híreszteléseknek, ha a világhírű egy kis fényt derítene a bizonytalanság vastag sötétségére.

Mindenesetre érdekes, hogy a koalíciózás nótáját egyre-másra mindig csak azok a pártcskák fújják, melyek a 67-es közjogi alapról akarják boldogítani az országot, vagy pedig a függetlenségi politika cözgére alatt támogatnak 67-es politikai árnyalókat. Ezek adogatnak mindig tanácsokat, a függetlenségi pártnak, de olyanokat, a miket önértzetes a pártja erejében bízó és az ország függetlenségi közveleményére joggal támaszkodó függetlenségi politikus komolyan sem vehet.

vádat, hogy nyomós okok nélkül megszegte azt az ígéretét, melynek beváltásához politikai becsületét költötte. Értjük a választási reformnak oly időben való megalkotását, hogy a legközelebbi általános választások már az új törvény alapján történjenek.

nézne, mint az október tízedikén megnyíló elé. Lehetőség, hogy a kabinet pennái ettől a tünéttől váltak annyira idegessé, hogy hegyekkel minduntalan a „technikai ellentállás” képt kárelgözték a papírosra. És az is lehetséges, hogy ennek küllönös oka van. Mert tudni kell, hogy mi az eremnek csak az egyik oldalát látjuk és ömeryük. Ezen pedig az van, hogy a Tisza-kormány rövid múltja hemzseg bizalmatlanságot szülő momentumoktól. Törvényesítést törvényszerűsre követett el, az erőszakot vissza nem riad, a tisztviselőket a maga politikája elé fogja, a parlamentarizmus iránt nincs érzelme, a hatalom megtarthatóságát mindenre kész s hogy az idegen helyről élke tüztől cözölköz juthasson, alkotmányunk bármelyik oszlopát képes kettőfértészni. Nem egy olyan eszelekedet tapad működéséhez, a mely miatt még a nyári országgyűlésen kellett volna kiűrtörnie a legszűvsőbb ellentállásnak. Hogy ez meg nem történt, annak tulajdonítandó, hogy a petyhüdti lelkébe túlságosan befészkelődött a „majd öszszel” jelszó. Csak természetes tehát, hogy ez az évad elérkezvén, a dermedtség fölönged, friss szelek fúdgödelnek, az arcokba kiül a tótvány pirosgás, a régi fegyverek tisztítás alá kerülnek, s az ellenzék minden tagja arra készül, hogy költöléségt magyar becsületességgel teljesítse. Ez bizony némi zajjal, mozgolódással jár, a mi azután a túlsó pártot álló kormányparti fülekbe már úgy jut le, mint az obstrukció zengése. De ez a esoda csak alkópörténhetett meg, hogy odaát láthaták az erem másik oldalát is; azt nevezetesen, a melykiből Tisza terveit lehet kiokumálni. Hát ezek valószínűleg olyanok, a melyek mineműségre hárszdig megégyeznek a múlt év öze óta történetekkel. Ilyen körülmények között nem szabad megépödni azon, hogy a kormányparti sajto a zűmmögő szunyogban és az obstrukció vasszőnyegétét látja. Teljesen értjük ezt az optikai csalódást, amely azonban, ha a premiszák megállnak, kilep a családís színes szövénvényeiből s rídég valóssággá jéjezesedhetik ki. Ezért kell azt mondanunk, hogy mikor Tisza emberei „farkast” kiáltanak, bizony könnyen meglehet, hogy a farkas fölülkán a falu végén. A kiabálók minden bizonynyal — ha csak félszemmel is — látták már tüzben forgó szemét, fölborzolt szenyves szörét, vagy legalább a füle hegyét. A fértérítés elkerüléseért meg kell jegyeznünk, hogy farkas alatt korántsem az obstrukciót értjük; a kiabálók nem is a farkastól való félelmükben kiabálnak, hanem azért, mert jól tudják, mi ennek a következtése. Az, hogy a

Politikai mendemondák.

Innen-onnan véget ér a parlamenti szünet. Október 10-én újra öszszül a képviselőház, hogy megkezdje munkálkodását. Milyen lesz ez a munkálkodás? Mik lesznek a tárgyai? Hogyan alakulnak a parlamenti viszonyok? Ezek a kérdések lehagnek a levegőben s minden rendű és rangú politikuskok ezekre keresnek feleletet. De keres feleletet rájuk az ország sorsa s a parlamenti tevékenység iránt érdeklődő egész magyar közvelemény.

Semmi sem jellemzi jobban az egész politikai helyzet zavaros természetét, mint az, hogy egy hosszabb parlamenti szünet vége felé tizenkét nappal a törvényhozás öszszelése előtt, még mindig csak mendemondák regélnék a Ház munkaprogramjáról, a kormány terveiről, ellenzék pártok szándékairól s ezen köztben a legtarékább kombinációk verbebi röpökének szerzetését. Mindenki tapogatózik, mindenki találgat s mindenki a maga értesülésének alapossága mellett kardoskodik.

Igy támadnak azután a legkülönbébb politikai jósálgatások, mert hirtelen elszabadult a politikuskok fantáziája, mely merészen kalandozik. A találgatások tulajdonképpen való magyarázata az, hogy senki se tudja, mi történik a legközelebbi jövőben a törvényhozás terén. A kormány a legötötebb bizonytalanságban hagyja az egész országot és a politikai világot. A meghatározottabban elítélendő a kormány az a rejtélyes titkolózása. Elég felhívatalosa van, s ezeknek révén informálhatná szándékairól, terveiről a közveleményt. Mert az csaknem lehetetlen, hogy a kormány-nak ne lenne valamelyes munkapro-

Honnan a patvarból szedik ezeket a híreket? Ki lehet fejjogósítva hirdetni most azt, hogy az ellenzék pártok koalícióba lépnek, mikor ez idő szerint a pártok még nincsemek együtt, s egyáltalán sehol semmiféle formában ily koalíciózás terve megbeszélés tárgyát nem alkotta.

Persze, hogy az apró ellenzék pártcskák, melyek a maguk erejéből semmire sem képesek, de folyton ott settenkednek a hatalom forrásai körül, s mohó végygyal epekednek a hatalommal járó ödvösségek után: nagyon szeretnek, ha föképpen a függetlenségi és 48-as pártot begraszthatnak valamiféle közös akcióba. A függetlenségi és 48-as párt lévén az egyedüli erős ellenzék, ennek körében szeretnének mindenáton hangulatot csinálni arra, hogy odaadja magát az 6 hatalmi törekvésnek számára. Hát nem tartjuk lehetetlennek az ellenzék pártok koalícióját. Ha a helyzet megköveteli, hogy az ellenzék pártok együttesen lépjenek föl a kormány ellen: ez meg is történik minden nagyobb előkészület nélkül. Ehhez azonban egyáltalán nem szükséges a látatlanban való szövetkezés, még kevésbé a mindenáron való obstruálás elhatározása. Megteremtik ezt az események és viszonyok. De komoly, a maga céljaival és törekvéseivel tisztában lévő, a maga programjához híven és szilárdul ragaszkodó ellenzék párt nem lehet olyan oktalan, hogy előre lekösse magát valamiféle taktika számára, mikor még nem tudhatja mérlegelni sem, hogy az a valamiféle taktika hasznára válik-e saját magának, a pártjának, vagy az országnak.

Az hiszszük, hogy e fajta koalícióra hába csábítgálják a függetlenségi pártot. A kormány káros, veszedelmes törekvéseivel szemben mindig teljes erejével helyt fog állani s rajta bizonyára nem fog múlni a nemzetre káros és veszedelmes kormányzati törekvések megakadályozása. De e végből formális koalíció nem szükséges.

Most pedig, amikor még teljességgel nem lehet tudni, hogy miképp alakulnak a parlamenti események: nincs is értelme a koalíció kürtjének hangoztatására.

Merőben önkényes kombinátásnak tartjuk a tavaszi választásokat is. Az, hogy gróf Erdödy a maga választói előtt erről az eshetőségről beszélt: nem sokat jelent. Ebben a tekintetben gróf Erdödy sem lehet a jósálgatás terén nagyobb tekintély, mint más képviselő. Az igaz, hogy vannak jelenségek, melyek a kormány ellenküzületeire vallanak, de ezért lehetetlen, hogy gróf Tisza István igen nyomatékos okok nélkül belevigye a nemzetet választási küzdelembe s magára vonja azt a súlyos

Kormányparti remlátások.

Jól van; fogadjuk el a kormányparti sajtónak azt a véleményét, hogy a levegőben az obstrukció háktériumál szállingóznak. Mi ugyan nem tudunk arról semmit, mert — nem ösmeryük a kormány terveit. Azok az újságok, amelyek tünéttől módon viselik homlokukon a kormánypartiság bélyegét, alkalmasnak tudnak Tisza szándékairól s éppen ezek alapján mondják, hogy az obstrukció komor alakja settenkedik a látóhatáron. Tehát mondjuk utánuk mi is: obstrukció van készülőben. Ennek megállapítása ún, az első kérdés ez: ki ellen és mi ellen szervezkedik az obstrukció? Ennek a meghatározása van olyan fontos, mint csakugy általánosságban kiáltani: „itt az obstrukció”. Nos, bátran állíthatjuk, hogy obstrukciót senki ellen és semmi ellen sem szerveznek. Ilyet föltételezni is esztelenség. Hanem azért a kormány fogadott prókatorainak mégis igazat kell adnunk, amikor számotokra emelik föl az orrukot a levegőben.

Valóban, még nem volt képviselőházi tanácskozás, a mely elé az ellenzék oly mondhatók — nyugtalan várakozással

Az Egyetértés tárczája

A sebhely.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. — Írta: Szépfaludi Ö. Ferencz.

Nemely embert a pénz boldogít, másokat a tudomány, a harmadikat a deli szépsége; egyik a zongoravetékával csinált karriert, a másikat jól kipödrött bajusza, formásan nyírott szakála, meg a finom keze juttatja a magasa. Sokan a feleségük ragyogó szeme protekciójának a mennyezete alatt vonulnak be a hatalom palotájának kapuján, míg van olyan is, kiről a világ azt hiszi: rendkívül ember, pedig eddigelé csak rendkívül nagy képeket vágott kis dolgokhoz.

Ki vehetne rossz neven Garázda Oszkár-tól, hogy nem hanyagolta el azt a sebhelyt, mely homlokán végighúzódott s barcasias kifejezést adott különben meglehetősen nyárs-polgárius arcának?

Ez a sebhelye volt Oszkárnak az, a mi a jó partianak a hozomány. Nagy dominionnak kellene lennie annak a vagyonnak, mely ért becsesélné.

— Hol kaptad ezt a mely sebet a homlokodra? kérdezte egykor egy meggondatlan jó barát, de rögtön megbánta, mert Oszkár mélyáza maga elé tekintett és álmódozó, szinte reszketeg hangon csak ennyit felelt: — Nem a bölcsőben, édes barátom.

Egyéb felvilágosítást nem adott. Az, a mit azután magában dörmögött — úgy látszott — nem is azért hangzott el, hogy más is meghallja: „Olyan közel álltam vépéremhez, mint halálom óráján sem közleléb!”

Ez imponál jó barátunk, ellenségek egyaránt. A sebhelynek, melynek ilyen meggödbentő története van, nimbusza akkorára nőtt, mint akár a fényes szavru bolóvilág. Nem mert hozományulni senki.

Lakomákon, felhevült állapotban, a burundyi vagy a champgnei bátása alatt, sokszor elbámultak azt a sebhelyt, azt a magasztos dekorációt.

nem vett soha a kezébe, még stillet-botot sem. Mindenki tudta, miért; még a championok is fejölözva mondták, hogy: „Értjük”.

A sebhelynek, ennek az érdemrendnek, melyet Oszkár ur hétköznap, vasárnap, ünnepeken, tarka és fekete öltövényben, éjlelnappal mindig homlokán viselt, nem úgy, mint a hűségös gyarló érdemrendeket: ennek a sebhelynek legendája támadt és mindenki fantáziája ereje szerint szélesítette, vagy vonta öszze...

... Forrón szerette, akit más is szeretni vágyott; de Garázda Oszkár vetélytársát nem tirt. „On vagy én, de Olgát csak egy szeretheti!”

Kiállottak husz lépésre, öt lépés avansz; löttek és nem találtak. Újra löttek, a golyó elsvitott mindkét szerelmes füle mellett, be is fúródott a nagy tölgynyagromába a golyó, de emberben kárt nem tett.

— E helyről csak egyikünk távozhatik élve! — kiáltotta mérgesen Oszkár és előhozta a segédek két élesre fent kardot. — Újra szembeállott a két versenytárs. Három öszzeesapás; ... a harmadiknál Oszkár ellenfele végighasította hősünk homlokát, de abban a perczben villámgyorsan vágott vissza Oszkár s az elbizakodott ember ott hevert élettelenül a porban...

Oszkárnak csak a sebhely maradt meg az öszzeesapás örök emlékeül. Olga nem is adta volna másnak a kezét, ha Oszkár két hónapig nem fekszik s ez alatt bíró Banderer uhánus földmagy egy nem rabolja a meggomorodott leány hü szivét. Banderer volt a bűnös, nem a leány, ezt mindenki, maga Oszkár is behatarta.

A másik legenda sürü érdöbe vitte Oszkár-t, hol ének idején kellett átjutnia az országra, hogy haza érhesen a berkeszi bából. Amint az erdő közepén ér, gyanus suttogást hall s esakhamar lövés hangzik el. Gyuri kocsis nagyot jajgat és lefordul az úléseről, a sötétségből pedig néhány alározós haramia tart a szekér felé, esak hogy a bator Oszkár revolvert süttöget rájuk, melyet puskaölvéssel visszazonokna s az egyik fiatal betyár egy éles esaknyit röpít fejébe, mely végighasítja homlokát, úgy, hogy a

vér fut le ábrázatan. Mezzszédül, de nem rogy le, söt újabb lövészekel riasztja el a megrémült rablókat...

Oszkár a halottat a kocsiba teszi, maga ül a kocsis helyére s vérző homlokát, megbágyadvá, elerőtlenedve tér háza. Bátorága megmentette, esakis a homlokeseb maradt emlékeztetőül a legteljen utazásra. Nehány szemtanu azt is állítja, hogy ez a jelenet oltajpa festve meg van örökítve hősünk ánya fölött. A bator ember arca nem hasonlít ugyan az Oszkár arczához, de hisz nem lehet minden festőművésztl sem kívánni, hogy egyzerszemiad kitűnő arczképfestő legyen...

Ez, a mi most következik, nem oly értelmes, mint az első s nem oly borzalmas, mint a második, de nem kevésbé érdekes és mindenek fölött hazafias.

A vendégő asztalnál ül egész csoport dragonyos tiszt; egyik hősünk, a másik végén a dragonyosok.

Épen javában evett Oszkár, mikor egyik katona — talán open az ezred vívomestere — hangosan megjegyezte, hogy a szegény magyarok egyebet sem tudnak, mint babot enni. Oszkár felugrott s azt mondta rá: „Schmarn!”

Másnap hat dragonyos tiszt nyitott be Oszkár lakására s kérdőre vonták, hogy a „Schmarn” kinek szölt? „Ali magára veszi!” — „Tehát nekünk mindnyá unknak?” — „Ép úgy, mint a magyaroknak a bab!” — vágta vissza önértettel Oszkár s megvívott mind a hat dragonyossal, meg a vívomesterral is. Ott levágot, a hatodik megvágta őt; eredmény négy egész dragonyos a porban. A magyar becsület léket nem kapott.

Az a nyit, derült homlok, melyen egyetlen barázda, vagy vekony redő sem mert felvonulni, nehogy a sebhely, a hatalmas forradás vetélkedjek az érdemtelensé szomszédás miatt, napról-napra nagyobb tisztességben részesült. A legenda mindig nagygyobra fojtja az érdemét, melyről a világ kincsét nem merne volna a legvakmerőbb és legkacsaabb irygy ember sem állítani, hogy hólyag, melynek elég egy bökés és vége.

Sőt már a hölgyek is úgy beszéltek Oszkár-ról, mint Cidról a „sans peur et sans

reproche” lovagról, mivel kevesen állhatnak ki a sikra.

Igazán nem mindennapi alakká vált derek Garázda Oszkár biztosító társasági főgönyök, kinek múltja meghozza a legszebb jövőt, mint a mustármag megtermi a mustárt, a bevetett búr-onyra a burgonyatermet.

Az élet-e gabona-biztosító társaság aranyéret nem adta volna Oszkár-t és a legendáját. Ilyen ember nem akad az egész igazgatóságánál; ezzel ugyan tennét csinált a jó Dengelegi Miska, aki felfedezte és az igazgatóságának figyelmébe ajánlta. Akárhová betért biztosítani, meg a legmarezónább makrapapír kibirtokos is olyan reverenciával tekintett az ögnyök urra, hogy nem volt bátorsága a biztosítástól lemondani. „Hosszú sebhely a homlokán, rettentetlen bátorság a szemében, herkulési erő a karjában! Jó ember, ha életed kedves, bízotsíts!”

Ez a monológ, mely semmi pályázaton nem nyert jutalmat, annyit jövedelmezett az élet- és gabona-biztosító társaságnak, hogy halálból két év múlva már fő, valósságos vezérőgnyökké avanszított nemes és sebhelyes Garázda Oszkár ur...

A szalonokban szintén feltűnt a hajnal esillaga. Radányiékna a nagy soíreén, mely után reggelig tartó táncz következett, Radányi Gizi kisasszonytól éppen egy tuczt fiatalabert kért a második négyest s mind kőszarab kapott, mert Gizi kisasszony mosolygva mondta: „Már Oszkár ural vagyok angasztrozva!” (Pedig nem is volt).

Oszkár véletlenül tudta meg, mit mondott Gizi kisasszony, boldogan sietett a szép leányhoz és ellenállhatatlan meghajléssal kérte el a második négyest. Gizi látható meglepődéssel ajándékozta oda az érdekes lovaknak a sziv négyestet.

A tuczt-gavallér majdnem a fejét (természetesen mindenki a magét) tépte le, de Oszkár-t kikötöni egy sem merészkedett. A mint homlokára néztek és a hosszú sebhely szemökbe öttöt, a legméresebbnek is a legtüzebb haragja egyszerre a zérus-fokra szállott alá. Valóságos zuhanhatása volt.

Radányi Gizi kisasszony olyan büszkén, keies örömmel sétált híres tánczosa karján, mintha maga lenne legelső apostola azok-

nak a legendáknak, melyek Garázda Oszkár-ról forgalomba jutottak.

Akit valami előnyvel megadótt a gondviselés, az éjlen vele. Bizonyos állatot sem azért kötnek a jászolhoz, hogy ott ábrándozzék, hanem hogy egyék.

A biztosítási főgönyök megfogatta elméjében az eszeiket, melyek merész elhatározását követethik s úgy találták, hogy legjobban lesz, ha Czezsarnak tekintni magát és nem állapodik meg a Rubikonon innán.

— Ha metrók, Gizi kisasszony! — szölt Oszkár a harmadik figura után, mikor a tour de mainben megtörtögt a szép leányt s vágygval, szerelémel nézett a kék szemekbe.

— On ne merne? — kérde Gizi válasz helyett és szeme sugára a megdiesőtli sebhelyre esett.

Ebben a tekintetben benne volt minden: attól a szerelmes lovakról, ki clettelelenül öszzerogyott s a rablóvezértől, ki megfutamodott, egész addig a hat dragonyosig, kik közül ötöt Oszkár ur szerencsésen lekaszabolt.

— On ne merne, ki annyit mert? On tudna megretírtáni, ki mindig előre tört? On vonakodnék bevallani szerelémét, ki anynyiakkal sikra szállt?

Oszkárnak deszteréte legyen mondvá, most a második négyes alatt nem is jutott eszébe az a sok hold föld és az a páremelletes ház, ami Gizi kisasszony közehez volt kötvé, mert igazán beleszeretett abba a rózsás arczba, abba a kék szempárba, abba a két piros ajkacsakába, melyek a második négyes minden figuráját paradicsomná változtatták, a hatodikot meg éppenséggel menyországúga.

— Tudja-e, hogy szeretem, Gizi kisasszony?

— Igazán? Eddig még nem mondta! — S ha most bevallom, nem nevet ki, nem utasít el?

— De bizony elutasítom — a mamróhoz. Gizi kisasszony nevetni kezdett, de ennek a nevetésnek Garázda Oszkár már örült. A mama (mert a jó tata már rég elhunyt) deazolni akart, mert nem szerette az ögnyöküket, de gyöngye asszony létere nem daczolhatott az egész világgal, mely a se-

ki, épkez-láb tisztességes ember van, hótól ragad s nem nyugszik, míg a legfeltehetőbb járvak fenyegető fenévad agyonverve nines. Persze az ilyen veszekedésben félre is csuszik egy-egy dorong...

Négyedik tehát a kormánypartii oldalán ágáló urak, hogy a járvészekelésikkel hárik is félrevezethetnek. Tudják jól — a ki nem tudná, vegye tudomásul — obstrukcióról ma szó sincs: de lesz abban a pillanatban, a mikor Tisza akarja, ha azon az uton halad, a melyet a fölébredt nemzeti öntudat hasított ki minden államférfi számára, az ellentállás s szigorú bírálat keretében fog mozogni. De mihielt letér erről az útról — igazuk lesz jó barátaiknak.

Budapest, szeptember 29.

Tavaszi választások. Politikai körökben meg már is sokat beszélnek gróf Erdődy Gyula képviselő nyilatkozatáról; Erdődy, tudvaleg, csupán felső-óri választókerület kerésére tartotta meg mandátumát, azzal a kijelentéssel, hogy tavasszal lemond, mert akkor ugyis általános választások lesznek. Sokan azt vitatták, hogy Erdődy nyilatkozatának van nem alicaja, mert Tisza minden áron szét akarja kergetni ezt a Házat. Némielyek azt mondják, hogy mesterségesen nyúl majd tapot az obstrukciónak, hogy csak ürügy legyen az általános választások kiűzésére. Ilyesmivel fenyegetőzik ma Tisza félhivatalos újságja is, ugy okosodvan, hogyha obstrukciót elcsúsztat, megmozdít az erős kéz. Ez a lap is, de egyáltalában az egész kormánypartit, az utóbbi időben minduntalan azt a hitközpontja, hogy az ellenzék obstrukcióra készül. Azt persze bőiesen elhallgatják, hogy obstrukciót csak a kormány tanushtat. Ne álljon elő Tisza nemzetieien javaslatokkal s akkor nem lesz obstrukció. Ami pedig az erős kezét illeti, hat ettől a munustól már senki sem liéd meg. Már látjuk az erős kezét aktívításhán s ekkor kitűnt, hogy nem erős az, hanem — bolond.

Az olasz-magyar barátság. Az utóbbi időben gyakran hánytorgatják azt a viszonyt, a melyben Olaszország és a monarkia van. Az olasz sajtó éles támadásokat intéz Ausztria ellen, de ugyanakkor barátságos hangon innak Magyarországól. A Nuova Antologia című újság például, írván Magyarország Adria-tengeri politikájáról a következőket mondja:

Az Adria, a helyett hogy szűjjelválasztana bennünket, inkább arra hivatal, hogy meg szorosabbá tegye a két nemzet között a kapcsolatokat. Magyarország tengeri politikájának terjesztéséből ered, hogy választás kell az ajánlatok közül valamely együttműködő barátot. A választás pedig kérésigényi kell, hogy Olaszországba essék. Felismerék ezt a nagy Kossuthi kezdve maig az összes tisztá magyar elmék. Ugyanígy irányban látszanak haladni a mostani körök is, a melyek nem folytattak Fiume olaszai ellen a megkezdett magyarosító kísérleteket. Valóság azonban, hogy e nélkül s a mi fajunk szövetségét megietta is, Fiume mindegyre magyarosodik. És ha ez természetes uton továbbhalad, nem lehet jögnünk egyetien azera sem, de a magunk jövőjének a feltétele sem... Az értelmi kapcsolat kell, hogy a két ország között legyen a tudományban, irodalomban, művészetekben a két országban anyai a gondnivalója, hogy egymással való érintkezésükhöz számos keleménnyel kívül igen sok haszon is származhatik.

A horvát gyűlés programja. Zágrábról írják, hogy a horvát gyűlés november elején fog összejönni és tizenhárom ország Magyarországgal megköthet pénzügyi egyezményt, a mely alkalomból az ellenzékbeli heves felszólalások várhatók. Az 1905-iki költségvetésben benne lesz hely kitűzésében már megnyugodott. Ha daczolni akart volna is, Gizi megalapításihatású ragaszkodott ahhoz a mely vonatkoz, mely az igazi férfi homlokának méltó díszje.

Sinai báró családja
— HIRŐKNY. —
— Irta: GYP.

Chagny hirtelen megfordult:
— Miért?
— Mert először a javukra írják jónévelősüket, amelyre őket nem tanították és aztán — a pénz vakmerőre teszi őket, amit mi nem ismerünk... Meg van az az értékük, amelyre mi nem rendelkezünk! Belső, tagadhatatlan érték az, amely előtt meg kell hajolnia a többinek.

— De én azt nem ismerem el.
— En magam sem... elvben... de mint tenyt el kell ismerem. Minék harcuzó a szelmalmok ellen? Don Quichotte lélekben képes lehetett erre, de mi? Mi neveltségessétemők önmagunkat. Hiszen ön érti?
— Eppen mit sem értek.

Givray asszony Sinai bárót szemléltette, aki most Guérande-nél mellett állt és anélkül, hogy szőgyelné magát, egészen hangosan magyarázgatta, miért kell esetleg a híres ügyvéd segítségét igénybe vennie. Givray asszony aztán a báróra ezélozva az mondta Chagny felé.

— Megálljon! Azt hiszi talán ön is, hogy egy kevésbé tekintélyes férfi, mint Sinai báró, elbeszélhetné ilyen hangosan és ilyen részletesen, hogy az esküdőbírósg elé fog kerülni és pedig éppen pénzbeli ügyei miatt?... Nem gondolja, hogy a vagyonnal kevésbé megadott francziának, aki megmenne tenni, hogy egy ilyen kifogástalan szalóban a maga kecsi ügyeiről eszesegon, nem hozhatná el a hamisra s a sátpalócáját? Mondja csak... ezt hogyan gondolja?

— Ezt úgy gondolom, hogy nagyon piszkos időben élünk.
— Bah, miért? A pénz uralna alatt élünk, vagyis a pénzemberek alatt. Felhajtva kell fogadunk azt, amit nem lehet megakadályozni... Ez aztán ez a tarkára festett, hamis, miattam akár dohos világ is végre mégis csak nagyon mulatató!

— Mulatató — a srásig! A világ még mindig itt

az állami hivatalnokok fizetésjavítása is, ami magyar mintára fog történni. Azt is beszélék, hogy a szerbek kívánságára egy újszervezett interkonfesszióális törvényt is fognak az országgyűlés elé terjeszteni, amelylyel szabályozni fogják az egyes vallásfelekezetek közötti jogviszonyt. Ezt a törvényjavaslátot gróf Khuen-Héderváry már 1886 óta ígérgette, de nem terjesztette be.

Lassu előnyomulás.

— A háború hírei. —

Három hete van már annak, hogy Liaojang mellett tíz napos rendkívül véres küzdelem után az oroszok visszavonultak Mukden felé és a rettenetes veszteségek dacára a helyzet csak annyiban változott, hogy a harczeret hatvan kilométerre északra tolták. A helyzet ugyanolyan mint a Taice-folyónál volt, azzal a különbséggel, hogy most a Hun-folyó választja el az ellenséges haderők zömét.

A japánok lassu előnyomulása már érthető. A visszavonuló ellenséget nem üldözték és most még annyi időt is engednek neki, hogy Mukden körül a Hun-folyó partján ismét megerősített védőállást foglalhasson el. Mert igaz ugyan, hogy a japán hadseregnek is szüksége volt a tíznapos harc után a pihenésre, de azóta már három hét múlt el és a japán haderő zömé alig haladt husz kilométernyire előre és még most is két napi jörré földre van az oroszoktól. Pedig a japánoknak ez a késedelmezése csak hasznára van Európának, a ki maga is azon van, hogy a döntő támadást addig föltartsa, a míg Linevics tábornok hadtestével — mint megirtuk — Vladivosztokból közeledik, látha támadhatja Kurokit mekerülő hadoszlopát.

Port Artur bevételé is még mindig késik és Japánban már nagy az elégtelenség Nogi tábornok, az ostromló sereg parancsnoka ellen. Az ostromtámadásokat a múlt hétfőn már abbahagyták a japánok a nélkül, hogy döntő sikereket értek volna el.

A harczeréről ma a következő táviratok érkeztek:

A csatátren crönd van.

London, szept. 29.

A Mukden mellett folyó hadműveletekről semmi sem hallatszik. Azt hiszik, hogy Kurokitin tábornoknak az a terve, hogy a japánokat lehetőleg sokáig feltartóztassa, nehogy a tél beállta előtt Mukden ellen komolyan előnyomulhassanak.

London, szept. 29.

Arról a kérdésről, hogy Gripenbergnek a wendzuországi második hadsereg főparancsnoka, kávé való kinevezése után ki lesz felelős a fővezérléért, a Daily Telegraphnak azt jelentik Pétervárról, hogy Alexjev csak névlegesen marad főhadvezér, mert valóságban most is vezérkeri főnök, Zilinszky tábornok intézi a háborút. Zilinszky a spanyol-amerikai háborúban katonai attasé volt Kuba szigetén és a hági békekonferencián a czár képviselte. Zilinszky a czárhoz intézett jelentésében nagyon élesen kritizálta Kurokitin s ő volt az, a ki Gripenberg kinevezését ajánlotta. Gripenbergnek az lesz a feladata, hogy Kurokitintől függésel a japán hadsereget kelet felől mekerülje s Kurokit fűgungesengbe való visszavonulásra kényszerítse.

London, szept. 29.

A Liaojang körül álló japán hadsereg már el van látva téli ruhával és az eddigi veszteségek által okozott hézagok be vannak töltve. A csapatok készen vannak az újabb előnyomulásra. Egy angol újságíró, aki Kuroki hadsereget a háború kitörése óta kökéri, csodálatos dolgokat beszél a japán katonák fegyvermezéséről. A japán tábornokban nem lehet kapni szeszest italt. A japán katonáknak üres idejét újságolvasással, levélírással és esetleg halászáttal tölti. A csatákban és menetelés közben nem hallani a trombita harsogását. A katonák sohasem énekelnek harci dalokat. A tábornokok a csatákat úgy intézik, hogy még csak nem is látják csapataikat. Jelentéseiket telefonon teszik és a parancsok is telefonon mennek a csapatokhoz. A katonai ataséknak különösen az tűnt föl, hogy mindegyik japán katonára legyezőt és teacédényt visz magával.

Pétervár, szept. 29.

Mukdeni táviratok híri hozták, hogy az orosz seregek készülnek a támadásra. (?) Hadállásukat megerősítik s a japáni seregek mozdulatát légjajókkal figyelemmel kísérik. A kínaiak nem akarnak az oroszoknak vezetőket adni, sem kémszolgálatokat teljesíteni. Az asszonyok és gyermekek a dermesztő hideg miatt elhagyták Mukden.

Port Artur ostroma.

London, szept. 29.

Tokióból jelentik a Daily Express-nek: A háború kitörése óta most mutatkoz először Japánban némi túrelmetlenség a miatt, mert Port-Artur bevételé még mindig késik. A sajtó naponként kérdezi, hogy miért nem tudott Nogi skert elérni. Más lapok, a melyek már lelkes cikkekben hirdették Port-Artur bevételét, most komor halgatáshá burkolóznak. Sebessül japánok, a kik Tokióba érkeztek, azt beszélik, hogy az oroszok valóságban **örjőngő vadssággal védelemzik Port-Arturt** és a szentül-szemben való harcban még **paprikát is használnak legyverül.** Az orosz akának hatásáról küldött jelentések egyáltalában nem tuzoltak és a **japánok rendkívül sok embert veszítettek.** Az oroszok éjnek idején akákat raknak és az összes járható helyeket a szó teljes értelmében dinamittal hímik tele. Egy kínai ember, a ki Csibuba érkezett, azt beszéli, hogy a japánok szeptember 26-án délután három elfoglalt erődöt az oroszok több napi bombázása után kénytelenek voltak elhagyni. De az orosz helyőrségnek is igen súlyos veszteségek vannak, mert folytonosan ki van téve a japán tüzelésének. Az oroszok sánczok ássák közben nagy földalatti raktaert találtak, a mely tele volt hadiszerrrel. Ez a hadsereg reggelben a kínaiaké volt s most igen jó szolgálatot tesz az oroszoknak. Az oroszok a Liaotian-dombon új erődöt építenek, a melyet nagy agyunkkal szerelnek föl. Kínai menekültek azt is beszélik, hogy a japánok Suifen mellett visszavonultak elorséket. Magában Port-Arturban nagyon sok japán lém van. Az orosz tisztek létségei téli ruhát készítenek a helyőrség számára. Menekült kínaiak állítása szerint Port-Arturban nincsen összesen száz polgárember.

London, szept. 29.

A Port-Artur ellen keletről és északról kezdett és szeptember 19-ike óta folytatott ostromtámadás a múlt hétfőn délután négy órakor véget ért anélkül, hogy a japánok döntő sikereket tudtak volna elérni. Az oroszoknak állítólag sikerült a japánokat az annyi faradással elfoglalt új pozíciókból

kiverni. A japánok csupán a 4., 5. és 6. számú erődöket tudták megtartani. Kudarczot vallottak azzal az íggyekezettel is, hogy alagutakat építsenek s hogy így az erődöket levegőbe robbantsák. Stüsszel tábornok állítólag rendkívül genialis ellenakákat épített, a melyek borzasztó pusztítást vittek végbe a japánok között. Egy verző szerint a japánok a múlt héten összesen hétézer embert veszítettek, míg az oroszok vesztsége alig néhányszáz ember. Japánországban egyre nagyobbodik az elégedetlenség Nogi tábornok ellen, a ki Port-Artur ostromát intézi. Egy újság harikirt ajánl neki és fölajánlja a szerkesztőségben függő élesre fent kardot. Nogi folytonosan kap erősítéseket, így a múlt héten is tizenkét-ezer japán katoná szállt partra Dalinban.

Páris, szept. 29.

Pétervári lapkjelentések szerint a czár táviratot kapott Port-Arturból, a melyben azzal magyarázzák a japán csapatok hihetetlen harcosszágát, hogy újabb megerősítéseket kaptak. Az orosz védőcsapat, amely eddig majdnem mindenütt fedezet alatt küzdhetett, most már sok ponton közvetlenül ki van téve az ellenséges tüznek.

Peking, szept. 29.

Az oroszok lérték a japáni fővezér, hogy engedjen orvosságot szállítani Port-Arturba. Nogi tábornok ezt állítólag megtagadta, mert a blokádn szabályai ezt kizárják.

Catru, szept. 29.

Ma délután ideérkezett kínaiak beszélék, hogy Port-Artur körül elkezeredett ütözött volt. A japániai Takusanból kezdtek a támadást, amely nagyon heves volt s több napig tartott. A kínaiak szerint a japánok aknamezeteket építettek és több jelentékeny hadállást foglaltak el, de kétséges, hogy vajon megtarthatják-e ezeket, ha a főerődöt el nem foglalják, mert onnan az elhódított japáni pozíciókat folyton ágyúval alatt lehet tartani. A japáni hajóraj néhányszáz kikötőhajója visszament az Elliot-szigetekhez.

Pétervár, szept. 29.

Itt minden órában várják a jelentést, hogy a port-arturi hajóraj kitört a kőtől s ugyanakkor a hotta Vladivosztokból is elindult.

A czár békére vágyik?

Berlin, szept. 29.

A Berliner Tageblattnak táviratozzák Szent-Pétervárról, hogy a czár nagyon agódi a Port-Arturba zárt helyőrségért és a kikötőbe szorult hadihajókért s ez az oka főként, hogy vágyódik a békekötésre. Miklós czár mielőbb véget akar vetni a vérontásnak s csak az első kedvező alkalmat várja, amikor Oroszország becsülettel köthet békeszerződést.

Az orosz önkéntes flotta.

Antwerpen, szept. 29.

A tegnapi ideérkezett Anversille gőzhajó kapitánya a Kanári-szigetek magasságában egy orosz segítő czirkálóhajót látott, amelyet nagyobb távolságból egy angol czirkáló kísért.

A japán sajtó és a háború.

London, szept. 29.

A Standard jelenti Tokióból: A japán sajtó a jelen viszonyok közt a

békekötés gondolatát egyhangulag visszautasítja és a háború folytatását kívánja. Egy lap kifejti, hogy az az előny, amely az angol-japán szövetségből ered, ajánlatosnak mutatja azt a szövetséget felújításakor a Kínán és Koreán kívül lévő területre is kiterjeszteni. A japán kelet-ázsiai érdekőit a békekötés után ki kell bővíteni. Ellenszolgáltatáskeppen számíthat Anglia Japán segítségére, ha érdekőit Perzsiában vagy Indiában Oroszország fenyegetné.

Az eltűnt francia zászló.

Páris, szept. 29.

A Petit Journal jelenti: A tengerészetiügyi minisztérium a tokiói követségnek lévő francia attasétól levelet kapott, amelyben az áll, hogy Courville kapitány Port-Arturban betegnek fekszik.

A szibériai vasút hiányai.

Berlin, szept. 29.

A Vossische Zeitungnak jelentik Szent-Pétervárról, hogy az Acinszék-Iszuek közötti vonalszakaszon **rendkívül nagy technikai hiányoktól állapítottak meg.** Építés alkalmával a memőzők rendkívül feltűnően rejtlenül dolgoztak és hogy az előlt anyaggal a maguk számára takarékoskodjanak, kicsiny szaruk kanyarodtak építétek szerpentinek helyett meredeken építétek a vonalat, úgy, hogy a gépek, amelyek a síkságon nyolcvan főséit is elmozdít, itt alig haladhatnak hasznosított-harmidz főséivel. Feltűnően behozonyosodott, hogy a vonalnak egy 1000 verszt hosszúságú részét újra kell építeni. **Ez újajépítés költségeit 60 millió rubelre teszik.** Mint a **Szibirski Vesztnik** írja, az orosz kormány más intézkedéseket tett e vonal átállítására. Nemrégiben 10 millió rubelt dobtak ki hasonlóan azért, hogy egyes álmások hasznavehetetlen váltóberendezést és vágyuzatát újjal cseréljék fel. Ezek az okok gabottak igazán a Kelet-Ázsiába való csapatállításokat.

Legujabb.

Tokio, szept. 29.

Ma szűkségrendeletet hozottak ki a sorozásra vonatkozó törvény módosítására. Ez a másodikotályu tartalékosok szolgálati idejét öt évről tíz évre emeli fel és megszünteti a különbséget az első és másodikotályu tartalékosok között. A tartalékosok hadtűleltsége 37 évet korábban szűnik meg. Az e változások következtében heilő szaporodás szükségessé teszi a hadosztályok beosztásának megváltoztatását. A beosztás tervezetét még nem hozták köztudomásra.

London, szept. 29.

A Reuter-ügynökség jelenti Tokióból: Hirszerint kormánykörökben kijelenték, hogy az új sorozási határozatok lehetővé teszik a sorkatonaság számának mintegy 200.000 főre való szaporítását.

Nem lesz intervencio.

— Eilov és Giohiti találkozás. —

Szinte előrelátható volt, hogy akár Billov német kancellár, akár Giohiti olasz kormányelnök alkalmat fog keresni, hogy lezáróljá mindkét, ami kombinációt hoztak a homburgi találkozáshoz. Billov grófnak volt legelőször a dolga s a „Frankfurter Ztg.” egy munkatársát fogadta. Kijelentette, hogy szó sincs intervencióról. Sem Németország, sem Olaszország nem akar közbejeleni, akármeddig tart is a háború. Sőt — azt hiszi — senki sem gondol az intervencióra. Elmondta tehát a német kancellár, hogy mitől nem beszéltek Homburgban, de arról, amit beszéltek, hallgatott.

A kancellár ezeket jelentette ki:
— Nem igaz, hogy Giohiti utasasa mögött nagy politikai titok van s mindaz, a mit az újságok az olasz miniszterelnök látogatásáról innak, teljesül alapján. Csak az bizonyos, hogy Giohitival még római tartózkodásom idejéből szoros barátságban vagyok. A mióta miniszterek vagyunk, nem látunk egymást s már régóta kívántunk találkozni. Giohiti egyenesen Raconicból jött ide, a hol jelen volt az olasz trónörökös herceztelén és innen Raconica át az volt a főlény, hogy nem jellemtettek előre. De ne tessék elfelejteni, hogy Giohiti már egy héttel előbb tudatta volna a lapokban, hogy Homburgba szándékozik utazni, úgy ez márdefelé kombinációra adott volna okot. Azonfelül egy miniszterelnök, a ki utazni szándékozik, nem tudhatja, vajjon e szándéka elég nem fognak-e nehézségek gördülni s ha azután ez a látogatás elmarad volna, úgy bizonyosan azt kombinálták volna belője, hogy a berlini és a római kormány között nagy elkedvelenedéstámadt. Én természetesen már előbb tudtam, hogy Giohiti még fog engem látogatni. Ennek a látogatásnak első sorban csupán személyes okai vannak s azt íslet mondan, hogy Olszországgal való jóviszonyunkról tanuskodik. Nagyon meglepett engem, amikor ma reggel azt olvastam, hogy Giohiti utazásából sokan ezt következtetik, hogy a kelet-ázsiai háborúban intervencióni szándékunk. Egész határozottsággal mondhatom, hogy nem is gondolunk intervencióra. És amennyire én tudom, egyáltalában **senki sem gondol rá.** A német kormány ebben a tekintetben tökéletesen a francia kormány álláspontján van, a mely nemrég határozottan kijelentette a Temps egy felhívatalos kommunikációja, hogy a francia kormány intervenciójáról szóló hírek teljesen a paptalanok. De hogyan is lehet föltűnni, hogy intervenciónk, a mikor egyik hadakozó fél sem fordult hozzánk efféle hérélemmel? Ez annyit tenne, mintha a hadviselő felekre rá akarnánk erőszakilni tanácsunkat. Ez a borzasztó háború talán még nagyon sokáig fog tartani, de nekünk semmiféle eszköz sem áll rendelkezésünkre, hogy megakadályozzuk.

A brodati sztarda rom azt mondta, met-román Gróf Billov a mikor Billov mindig a leg Billov leg mind a két ezzel nem nem zűdéseknél s nek ki. Billov nyilatkozott, hogy az új a mezőgazdasági dolog néhány szerzőst ki

(Kirá és Gó Garibaldi Bico

Hiba jár európai udor Gőrgörország jart sikerrel személyes j nem akar ki Tittoni min Olszországi vonni, ha u az egyesülé tében az 2 memorandum lentette, hogy kedvezőlen ilyen átkelbe Még Berlin meglátogatn kedvezőbb. Az angol ismétellen f level és arr a sziget gar ügyének re ilyen állami leg aztán leg eredme szabhadisá, mondható.

Négy hét hűsöztrák két a kormá kamarak vég kertelemen a béke meg a vállalkozó a követel szindikátus küldött de a munka nak ez a v mitáná a m eltekéssé de munkás ságot tartaln — a hogy n fiaik intove vállalkozók is foglalkoz munkásszerző folytonos ha mindent elár zett” munká tegek.

A vállalko intézménye munkások te gal védik ez hatalmuk ny a kérdés ett kérdés lett szervezetek l Meddig tar megjóolni a pénzük.

Az Olszors olasz belügy vltra érkezett Mitszik szűks munkatársakb békülékenység meggyőződés mutat az a te vári távirat el gyilkolt Pleh norjevot és hivaták, ahova Stürmer, a ki orosz nép na intézkedést, a hivatalnok Pl.

Szivatop orosz belügy vltra érkezett Mitszik szűks munkatársakb békülékenység meggyőződés mutat az a te vári távirat el gyilkolt Pleh norjevot és hivaták, ahova Stürmer, a ki orosz nép na intézkedést, a hivatalnok Pl. Az új belisztériuma alkalommal hízott hivatal 10-iki rendel A közgazg arra a meg segí és ren sággal szem bizalmas ma ményes kor

KIS HIRDETÉSEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik

TELEFON 706.

Zongoratanárnő... pénz-szekerények

Jó családból... Jó családból

Fiatal... Fiatal

Önök övni kell a... Önök övni kell a

Olajfestmény... Olajfestmény

Jobb minőségű... kárpító butorok

JAPAN... JAPAN

Tiszta felvágatlan... Tiszta felvágatlan

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Alláskeresők... Alláskeresők

Mosóintézet... Mosóintézet

Zálogban... Zálogban

Gimnáziumi... Gimnáziumi

Butor... Butor

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Nagy jövedelemre... Nagy jövedelemre

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Tekaji... Tekaji

Nevelőnőket... Nevelőnőket

Péznkölesön... Péznkölesön

Liszt István... Liszt István

Butor... Butor

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Nagy jövedelemre... Nagy jövedelemre

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Gimnáziumi... Gimnáziumi

Nevelőnőket... Nevelőnőket

Péznkölesön... Péznkölesön

Liszt István... Liszt István

Butor... Butor

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

Nagy jövedelemre... Nagy jövedelemre

Mindantudó iroda... Mindantudó iroda

Hordók... Hordók

szabadság értékesítés. A XXVII. 3994 lajstromszámu

CSOKOLADÉ LOBOSICZ KAKAO

Értesítés. A pozsonyi, komáromi és soproni cs. és kir. katonai

Birtok. Nemesbirtok Lereseli

Gyengeségi állapotok (impotentia)

Titkos betegségek Dr. Kajdacsy

Az ő szerelem. Elbeszélések.

Butor Ehrenreiu és Fuchs

Első Alföldi Cognacgyár Részvény-társ.

Biztos gyógyulást keresőknek nemi betegségben szenvednek

ELSŐRANGÚ szerszámgépeket

LEONARDT D. és társai

Nagy jövedelemre

Pályázati hirdetmény.

A Franklin-Társulat kiadása Budapesten.

Magyar Regényirok képes kiadása

POLOSKA IRTAS GÖZZEL JOTALLASSAL DITRICHSTEIN KERTESZ

Magyar kir. államvasutak ad 8907.904 sz.

Nyomatott a kiadó tulajdonos Magyar Újsákiadó Részvény-Társaság

BUDAPEST... SZER... BUDAPEST... SZER... BUDAPEST... SZER...